

Số: /TTr-BNV

Hà Nội, ngày tháng năm 2023

(Dự thảo)

TỜ TRÌNH

Nghị định quy định về khuyến khích, bảo vệ cán bộ năng động, sáng tạo, dám nghĩ, dám làm, dám đột phá vì lợi ích chung

Kính gửi: Chính phủ

Thực hiện quy định của Luật Ban hành văn bản quy phạm pháp luật năm 2015 (được sửa đổi, bổ sung năm 2020), Bộ Nội vụ kính trình Chính phủ dự thảo Nghị định quy định về khuyến khích, bảo vệ cán bộ năng động, sáng tạo, dám nghĩ, dám làm, dám đột phá vì lợi ích chung (sau đây gọi là dự thảo Nghị định) như sau:

I. SỰ CẦN THIẾT XÂY DỰNG NGHỊ ĐỊNH**1. Cơ sở chính trị - pháp lý**

Trong quá trình lãnh đạo cách mạng, Đảng và Nhà nước luôn nhất quán về đường lối, quan điểm, từng bước hoàn thiện cơ chế, chính sách, pháp luật nhằm khơi dậy mạnh mẽ ý thức trách nhiệm, khát vọng cống hiến, tinh thần đổi mới, sáng tạo, dám nghĩ, dám làm, dám chịu trách nhiệm vì nhân dân phục vụ của đội ngũ cán bộ.

Nghị quyết Đại hội lần thứ IV của Đảng nêu rõ cần loại bỏ tư tưởng “trông chờ, ỷ lại vào tập thể, sợ trách nhiệm, không dám quyết đoán”. Báo cáo chính trị Đại hội Đảng toàn quốc lần thứ V xác định cần đặc biệt coi trọng việc phát hiện và đưa vào đội ngũ cán bộ những người “trung thực đã dám vì sự nghiệp chung mà vạch trần khuyến điểm bảo vệ chân lý”, cần phải tập hợp được những cán bộ có tinh thần “dám quyết định và dám chịu trách nhiệm để hoàn thành nhiệm vụ”. Báo cáo chính trị Đại hội Đảng toàn quốc lần thứ XIII xác định một trong những nhiệm vụ xây dựng Nhà nước pháp quyền xã hội chủ nghĩa là “có cơ chế lựa chọn, đào tạo, thu hút, trọng dụng nhân tài, khuyến khích bảo vệ cán bộ dám nghĩ, dám nói, dám làm, dám chịu trách nhiệm, dám đổi mới sáng tạo, dám đương đầu với khó khăn, thử thách và quyết liệt trong hành động vì lợi ích chung”. Quy định số 214-QĐ/TW¹ và Quy định số 89-QĐ/TW² yêu cầu về năng lực và uy tín, cán bộ lãnh

¹ Quy định số 214-QĐ/TW ngày 02/01/2020 của Bộ Chính trị ban hành Khung tiêu chuẩn chức danh, tiêu chí đánh giá cán bộ thuộc diện Ban Chấp hành Trung ương, Bộ Chính trị, Ban Bí thư quản lý.

đạo, quản lý phải năng động, sáng tạo, cần cù, chịu khó, dám nghĩ, dám làm và vì dân phục vụ.

Nghị quyết số 26-NQ/TW³ đã đặt ra nhiệm vụ phải bảo vệ cán bộ dám nghĩ, dám làm, dám đột phá, dám chịu trách nhiệm vì lợi ích chung; đồng thời, coi việc xây dựng cơ chế bảo vệ cán bộ dám nghĩ, dám làm, dám đột phá, dám chịu trách nhiệm vì lợi ích chung là một nhiệm vụ trọng tâm trong xây dựng đội ngũ cán bộ các cấp, nhất là cấp chiến lược, đủ phẩm chất, năng lực và uy tín, ngang tầm nhiệm vụ.

Kết luận số 14-KL/TW⁴ đã thể hiện quan điểm, chủ trương của Đảng về cơ chế khuyến khích, bảo vệ cán bộ năng động, đổi mới, sáng tạo, dám nghĩ, dám làm, dám đột phá, dám chịu trách nhiệm vì lợi ích chung trong giai đoạn hiện nay. Kết luận số 21-KL/TW ngày 25/10/2021 của Hội nghị lần thứ tư Ban Chấp hành Trung ương Đảng khóa XIII về đẩy mạnh xây dựng, chỉnh đốn Đảng và hệ thống chính trị; kiên quyết ngăn chặn, đẩy lùi xử lý nghiêm cán bộ, đảng viên suy thoái về tư tưởng chính trị, đạo đức, lối sống, biểu hiện "tự diễn biến", "tự chuyển hóa" xác định: "*Thực hiện tốt chủ trương khuyến khích, bảo vệ cán bộ năng động, sáng tạo, dám nghĩ, dám làm, luôn nỗ lực hành động vì lợi ích chung*".

Thể chế hóa chủ trương của Đảng, Nhà nước ta đã xác định thúc đẩy thể chế để đổi mới, sáng tạo là một trong những nội dung cốt lõi trong đột phá chiến lược về hoàn thiện thể chế để phát triển, đồng thời thể chế hóa, cụ thể hóa một số cơ chế, chính sách khuyến khích đổi mới, sáng tạo như: Chính sách đối với người có tài năng trong hoạt động công vụ; chính sách thu hút, trọng dụng cá nhân hoạt động khoa học và công nghệ; các quy định khuyến khích về thi đua, khen thưởng, về bảo vệ quyền sở hữu trí tuệ, về khuyến khích phong trào thi đua, sáng tạo trong quần chúng.... Bên cạnh đó, Quốc hội yêu cầu Chính phủ "*khẩn trương tham mưu thể chế hóa, thực hiện Kết luận số 14-KL/TW ngày 22/9/2021 của Bộ Chính trị về chủ trương khuyến khích và bảo vệ cán bộ năng động, sáng tạo vì lợi ích chung*" (Nghị quyết số 75/2022/QH15 ngày 15/11/2022).

Tại Nghị quyết số 85/NQ-CP ngày 09/7/2022 của Chính phủ, Nghị quyết Hội nghị trực tuyến Chính phủ với địa phương và phiên họp Chính phủ thường kỳ tháng 6 năm 2022, Chính phủ giao Bộ Nội vụ "*ngiên cứu việc xây dựng văn bản để thể chế hóa chủ trương của Đảng về khuyến khích và bảo vệ cán bộ năng động, sáng tạo, dám nghĩ, dám làm, dám đột phá vì lợi ích chung*". Theo Chương trình công tác năm 2023 của Chính phủ ban hành kèm theo Quyết định số 48/QĐ-TTg ngày 03/02/2023 của Thủ tướng Chính phủ, Bộ Nội vụ được giao chủ trì xây dựng

² Quy định số 28-QĐ/TW ngày 04/8/2017 của Bộ Chính trị ban hành Khung tiêu chuẩn chức danh, định hướng khung tiêu chí đánh giá cán bộ lãnh đạo, quản lý các cấp.

³ Nghị quyết số 26-NQ/TW ngày 19/5/2018 của Hội nghị Trung ương 7 khóa XI về tập trung xây dựng đội ngũ cán bộ các cấp, nhất là cấp chiến lược, đủ phẩm chất, năng lực và uy tín, ngang tầm nhiệm vụ

⁴ Kết luận số 14-KL/TW ngày 22/9/2021 của Bộ Chính trị về chủ trương khuyến khích và bảo vệ cán bộ năng động, sáng tạo vì lợi ích chung

Nghị định về khuyến khích, bảo vệ cán bộ năng động, sáng tạo, dám nghĩ, dám làm, dám đột phá vì lợi ích chung.

2. Cơ sở thực tiễn

Đổi mới, sáng tạo luôn là chủ trương đúng đắn, cần thiết trong quá trình đổi mới đất nước và hội nhập quốc tế, bên cạnh những kết quả đã đạt được, việc phát huy tinh thần đổi mới sáng tạo, dám nghĩ, dám làm, dám đột phá vì lợi ích chung của cán bộ vẫn còn những khó khăn, hạn chế nhất định. Thực tiễn lãnh đạo, quản lý, điều hành công việc của không ít cán bộ còn nhiều khó khăn, trở ngại, vướng mắc do một số quy định của Đảng, chính sách, pháp luật của Nhà nước còn chưa hoàn thiện, thậm chí nhiều quy định pháp luật còn chồng chéo, mâu thuẫn, thiếu tính thống nhất, đồng bộ hoặc liên thông, không còn phù hợp với thực tiễn. Nhiều vấn đề mới nảy sinh, chưa có tiền lệ, chưa được quy định, chưa có kinh nghiệm, dễ gây rủi ro, sai sót, thiệt hại hoặc dễ bị lợi dụng để làm trái, trục lợi trong quá trình triển khai thực hiện. Điều này khiến cho cán bộ nói chung, cán bộ lãnh đạo, quản lý nói riêng còn chưa phát huy được hết năng lực, tinh thần đổi mới, sáng tạo, thậm chí còn e ngại bị xem xét trách nhiệm hình sự hoặc xử lý kỷ luật khi có khuyết điểm, vi phạm, hạn chế, thiếu sót. Trong khi đó, chưa có cơ chế, chính sách đủ mạnh để khuyến khích đối với cán bộ và đặc biệt là thiếu các cơ chế để bảo vệ cán bộ trong những trường hợp quyết định sáng tạo, đột phá có sai sót.

Từ những lý do nêu trên, việc ban hành Nghị định này là cần thiết nhằm cụ thể hóa chủ trương của Đảng, tạo hành lang pháp lý để khuyến khích và bảo vệ cán bộ đổi mới, sáng tạo, dám nghĩ, dám làm, dám đột phá, sẵn sàng đương đầu với khó khăn, thử thách, luôn nỗ lực hành động vì lợi ích chung đồng thời góp phần ngăn ngừa, xử lý cán bộ lợi dụng chủ trương trên để làm trái, vụ lợi.

II. MỤC ĐÍCH, QUAN ĐIỂM CHỈ ĐẠO VIỆC XÂY DỰNG DỰ THẢO NGHỊ ĐỊNH

1. Mục đích

- Tạo cơ sở pháp lý, cơ chế để khuyến khích, bảo vệ cán bộ năng động, sáng tạo, dám nghĩ, dám làm, dám đột phá, sẵn sàng đương đầu với khó khăn, thử thách, luôn nỗ lực hành động vì lợi ích chung.

- Động viên cán bộ tích cực phát huy trí tuệ sáng tạo, mạnh dạn đề xuất ý tưởng, cách làm đột phá, tháo gỡ, giải quyết những điểm nghẽn, nút thắt trong cơ chế, chính sách, những vấn đề chưa được quy định hoặc đã có quy định nhưng không phù hợp với thực tiễn, mang lại giá trị, hiệu quả thiết thực, tạo được chuyển biến mạnh mẽ, đóng góp tích cực vào sự phát triển chung.

- Ngăn ngừa, xử lý nghiêm những cán bộ lợi dụng chủ trương khuyến khích, bảo vệ cán bộ để thực hiện hoặc bao che hành vi vụ lợi, tham nhũng, tiêu cực, vi phạm kỷ luật của Đảng và pháp luật của Nhà nước.

2. Quan điểm chỉ đạo

a) Việc ban hành quy định khuyến khích, bảo vệ cán bộ năng động, sáng tạo, dám nghĩ, dám làm, dám đột phá vì lợi ích chung phải bám sát quy định của Bộ Chính trị tại Kết luận số 14-KL/TW, yêu cầu thực tiễn và các Nghị quyết của Quốc hội, Chính phủ về thể chế hóa chủ trương của Đảng về khuyến khích và bảo vệ cán bộ năng động, sáng tạo, dám nghĩ, dám làm, dám đột phá vì lợi ích chung.

b) Quy định khuyến khích, bảo vệ cán bộ năng động, sáng tạo, dám nghĩ, dám làm, dám đột phá vì lợi ích chung được áp dụng cho (PA1) cán bộ, công chức, viên chức giữ chức vụ lãnh đạo, quản lý trong các cơ quan hành chính, đơn vị sự nghiệp công lập và doanh nghiệp nhà nước/ (PA2) cán bộ, công chức, viên chức làm việc trong các cơ quan hành chính, đơn vị sự nghiệp công lập và doanh nghiệp nhà nước.

c) Cơ chế khuyến khích, bảo vệ cán bộ bảo đảm nguyên tắc Đảng thống nhất lãnh đạo công tác cán bộ và bảo đảm chặt chẽ, khách quan, dân chủ, công khai, minh bạch, công bằng trong quá trình tổ chức thực hiện. Xử lý nghiêm việc lợi dụng chủ trương khuyến khích và bảo vệ cán bộ để thực hiện hoặc bao che cho các hành vi vụ lợi, tham nhũng, tiêu cực, không vì lợi ích chung.

III. QUÁ TRÌNH XÂY DỰNG DỰ THẢO NGHỊ ĐỊNH

1. Ngày 22/12/2022, Bộ Nội vụ đã có Công văn số 6582/BNV-CCVC trình Thủ tướng Chính phủ về việc đề xuất xây dựng Nghị định quy định về khuyến khích, bảo vệ cán bộ năng động, sáng tạo, dám nghĩ, dám làm, dám đột phá vì lợi ích chung theo trình tự thủ tục rút gọn. Theo đó, ngày 05/01/2023, Văn phòng Chính phủ có Công văn số 99/VPCP-TCCV thông báo ý kiến chỉ đạo của Thủ tướng Chính phủ về việc đồng ý với đề nghị của Bộ Nội vụ xây dựng Nghị định theo trình tự, thủ tục rút gọn.

2. Ngày 01/3/2023, Bộ trưởng Bộ Nội vụ đã ban hành Quyết định số 143/QĐ-BNV về việc thành lập Ban soạn thảo và Tổ biên tập xây dựng Nghị định.

3. Ngày 14/3/2023, Bộ Nội vụ có Văn bản số 1095/BNV-CCVC gửi xin ý kiến các chuyên gia, nhà khoa học, nhà quản lý, nguyên làm công tác quản lý đối với dự thảo Nghị định.

4. Ngày.../.../2023, Bộ Nội vụ tổ chức..... hội thảo (tại.....) lấy ý kiến của các chuyên gia, nhà khoa học, đối tượng chịu sự tác động của dự thảo Nghị định.

5. Ngày.../.../2023, Bộ Nội vụ có Công văn số...../BNV-CCVC gửi các Bộ, ngành, địa phương lấy ý kiến đối với dự thảo Nghị định.

6. Ngày.../.../2023, Bộ Nội vụ có Công văn số...../BNV-CCVC gửi Bộ Tư pháp đề nghị thẩm định dự thảo Nghị định.

7. Ngày.../.../2023, Bộ Tư pháp có Báo cáo thẩm định số...../BTP-PLHSHC về việc thẩm định dự thảo Nghị định.

Trên cơ sở ý kiến thẩm định của Bộ Tư pháp, Bộ Nội vụ đã nghiên cứu, tiếp thu, chỉnh sửa và hoàn thiện hồ sơ dự thảo Nghị định.

IV. BỐ CỤC VÀ NỘI DUNG CƠ BẢN CỦA DỰ THẢO NGHỊ ĐỊNH

1. Bố cục

Dự thảo Nghị định bao gồm 3 Chương, 15 điều, trong đó:

- Chương I. Những quy định chung gồm 04 điều (từ Điều 1 đến Điều 4).
- Chương II. Trình tự, cơ chế khuyến khích, bảo vệ gồm 08 điều (từ Điều 5 đến Điều 12).
- Chương III. Tổ chức thực hiện gồm 03 điều (từ Điều 13 đến Điều 15).

2. Nội dung cơ bản của dự thảo Nghị định

a) Những quy định chung (Chương I dự thảo Nghị định)

Chương I quy định về các nội dung gồm phạm vi điều chỉnh, đối tượng áp dụng, giải thích từ ngữ, nguyên tắc khuyến khích, bảo vệ và điều kiện áp dụng.

- *Về phạm vi điều chỉnh, đối tượng áp dụng:* Dự thảo Nghị định quy định phạm vi điều chỉnh gồm nguyên tắc, điều kiện, trình tự thực hiện, cơ chế khuyến khích, bảo vệ cán bộ năng động, sáng tạo, dám nghĩ, dám làm, dám đột phá vì lợi ích chung trong việc thực hiện chức trách, nhiệm vụ được giao. Trên cơ sở phạm vi điều chỉnh này, đối tượng áp dụng của dự thảo Nghị định là (PA1) cán bộ, công chức, viên chức giữ chức vụ lãnh đạo, quản lý trong các cơ quan hành chính, đơn vị sự nghiệp công lập và doanh nghiệp nhà nước/ (PA2) cán bộ, công chức, viên chức làm việc trong các cơ quan hành chính, đơn vị sự nghiệp công lập và doanh nghiệp nhà nước.

- *Về nguyên tắc khuyến khích, bảo vệ:* Việc khuyến khích, bảo vệ cán bộ năng động, sáng tạo, dám nghĩ, dám làm, dám đột phá vì lợi ích chung phải bảo đảm các nguyên tắc:

+ Khuyến khích mọi cán bộ phát huy tính năng động, sáng tạo, dám nghĩ, dám làm, dám đột phá vì lợi ích chung trong phạm vi thực hiện chức trách, nhiệm vụ, quyền hạn được giao.

+ Việc khuyến khích và bảo vệ cán bộ phải được tiến hành kịp thời, dân chủ, công khai, minh bạch theo quy định; bảo đảm điều kiện áp dụng, đúng đối tượng, trình tự theo quy định của Nghị định này và các văn bản pháp luật khác có liên quan.

+ Cán bộ có ý tưởng, cách làm mới, mạnh dạn đột phá, tháo gỡ những điểm nghẽn, nút thắt và những vấn đề chưa có quy định hoặc có quy định nhưng không

còn phù hợp với thực tiễn thì được khuyến khích và bảo vệ nhưng phải bảo đảm không trái Hiến pháp, Điều lệ Đảng.

+ Cán bộ năng động, sáng tạo, dám nghĩ, dám làm, dám đột phá vì lợi ích chung, được cơ quan có thẩm quyền cho phép thực hiện, nhưng khi thực hiện xảy ra thiệt hại thì cơ quan có thẩm quyền xác định rõ nguyên nhân khách quan, chủ quan, đánh giá khách quan, toàn diện nội dung, tính chất, mức độ, hậu quả thiệt hại; khi triển khai thực hiện các nội dung theo kế hoạch hoặc đề án đã được chấp thuận có động cơ trong sáng, vì lợi ích chung thì miễn xử lý theo quy định tại khoản 2 Điều 9 Nghị định.

+ Cán bộ lợi dụng chủ trương khuyến khích, bảo vệ cán bộ để thực hiện hoặc bao che hành vi vụ lợi, tham nhũng, tiêu cực, vi phạm kỷ luật của Đảng và pháp luật của Nhà nước thì bị xử lý nghiêm theo quy định của pháp luật.

- *Về điều kiện áp dụng:* Cơ chế khuyến khích, bảo vệ cán bộ quy định tại Nghị định được áp dụng khi nội dung đề xuất đáp ứng một trong các điều kiện:

+ Xuất phát từ yêu cầu, đòi hỏi cấp thiết của thực tiễn và không ảnh hưởng tiêu cực đến quốc phòng, an ninh chính trị, trật tự an toàn xã hội.

+ Có ý tưởng và cách làm mới chưa được pháp luật quy định hoặc đã được pháp luật quy định nhưng chòng chéo, mâu thuẫn, thiếu tính thống nhất, đồng bộ với các quy định của Đảng, pháp luật của Nhà nước, không còn phù hợp với thực tiễn.

+ Có khả năng tháo gỡ điểm nghẽn, nút thắt trong cơ chế, chính sách, mang lại giá trị, hiệu quả thiết thực, tạo sự bứt phá, chuyển biến mạnh mẽ, đóng góp tích cực vào sự phát triển chung của đất nước, địa phương, cơ quan, đơn vị; không làm ảnh hưởng đến sự phát triển của địa phương, cơ quan, đơn vị khác.

b) Trình tự, cơ chế khuyến khích, bảo vệ cán bộ (Chương II dự thảo Nghị định)

- *Về trình tự thực hiện:* Điều 5 dự thảo Nghị định quy định cán bộ khi có ý tưởng đổi mới, sáng tạo thì thực hiện việc đề xuất và báo cáo người đứng đầu cơ quan, tổ chức quản lý trực tiếp bằng văn bản kèm kế hoạch, đề án cụ thể (nếu có). Cán bộ có ý tưởng đổi mới, sáng tạo là người đứng đầu cơ quan, tổ chức và nội dung đổi mới, sáng tạo thuộc thẩm quyền quyết định của cơ quan, tổ chức thì cán bộ đề nghị tập thể lãnh đạo cơ quan, tổ chức họp thảo luận, thống nhất quyết định bằng văn bản. Trong thời hạn 10 ngày, kể từ ngày nhận được báo cáo, đề xuất bằng văn bản của cán bộ, Lãnh đạo quản lý trực tiếp tổ chức họp tập thể lãnh đạo cơ quan, tổ chức để thảo luận, thống nhất quyết định bằng văn bản về việc cho thực hiện, thực hiện thí điểm hoặc không thực hiện. Trường hợp cán bộ có ý tưởng đổi mới, sáng tạo là người đứng đầu cơ quan, tổ chức không được tập thể lãnh đạo cơ quan, cơ quan chấp thuận thì cán bộ có quyền báo cáo cấp trên trực tiếp về việc cho thực hiện hoặc thực hiện thí điểm. Trường hợp nội dung đề xuất thuộc thẩm quyền quyết định của cơ quan quản lý cấp trên, trong thời hạn 05 ngày làm việc,

lãnh đạo quản lý trực tiếp có trách nhiệm trực tiếp báo cáo hoặc báo cáo cấp trên để cán bộ có đề xuất báo cáo trực tiếp cấp có thẩm quyền xem xét, quyết định. Trường hợp nội dung đổi mới, sáng tạo thuộc thẩm quyền quyết định của cơ quan, tổ chức nhưng không được tập thể lãnh đạo cơ quan, đơn vị thống nhất thì người đứng đầu cơ quan, tổ chức có quyền quyết định cho triển khai thực hiện nếu xét thấy đề xuất của cán bộ là cấp thiết, có tính khả thi và chịu trách nhiệm trước cấp trên quản lý trực tiếp và trước pháp luật về quyết định của mình.

Bên cạnh đó, dự thảo Nghị định cũng quy định đề xuất đột phá, đổi mới, sáng tạo cần được thực hiện thí điểm thì phải báo cáo cấp có thẩm quyền quyết định cho thực hiện thí điểm theo đúng trình tự, thủ tục quản lý cho đến khi cơ quan, người có thẩm quyền quyết định việc thực hiện thí điểm. Trường hợp quyết định việc không thực hiện phải trả lời bằng văn bản và nêu rõ lý do. Trong thời hạn 05 ngày làm việc, kể từ ngày nhận được văn bản của cấp có thẩm quyền quyết định thực hiện hoặc thực hiện thí điểm nội dung đề xuất, cán bộ có đề xuất đổi mới, sáng tạo phải gửi đề xuất kèm theo kế hoạch hoặc đề án (nếu có) đến cổng thông tin điện tử của cơ quan nơi có thẩm quyền quyết định việc cho thực hiện đề xuất để đăng tải theo quy định, trừ các nội dung đề xuất thuộc danh mục bí mật nhà nước.

- *Về nội dung đề xuất đổi mới, sáng tạo:* Để đảm bảo tính khả thi khi đề xuất đổi mới, sáng tạo được thực hiện hoặc thực hiện thí điểm, dự thảo Nghị định quy định văn bản đề xuất đổi mới, sáng tạo gồm có các nội dung cơ bản về sự cần thiết, tính cấp thiết của vấn đề; căn cứ chính trị, pháp lý, thực tiễn, trong đó thể hiện rõ những vấn đề chưa có quy định hoặc đã có quy định nhưng mâu thuẫn, chồng chéo, chưa bảo đảm tính thống nhất, đồng bộ với quy định của Đảng và pháp luật có liên quan, không còn phù hợp với thực tiễn; nội dung đề xuất cần xác định rõ phạm vi, đối tượng; tính khả thi; thực trạng của vấn đề, những điểm nghẽn, nút thắt trong cơ chế, chính sách; nhiệm vụ, giải pháp; những điểm mới, sáng tạo; thời gian và nguồn lực tổ chức thực hiện. Trường hợp cần thiết, cán bộ đề xuất chủ trương cho thực hiện thí điểm; đánh giá tác động khi thực hiện, gồm: Tác động tích cực, tiêu cực (nếu có) khi thực hiện; hiệu quả mang lại của đề xuất khi triển khai thực hiện trong thực tế.

- *Về trình tự, biện pháp thực hiện trong trường hợp cấp bách, khẩn cấp khi thực hiện đề xuất vì lợi ích chung:* Điều 7 dự thảo Nghị định quy định khi thực hiện đề xuất đổi mới, sáng tạo, trong trường hợp cấp bách, khẩn cấp để bảo vệ lợi ích chung, để hạn chế thiệt hại hoặc việc thực hiện có thể gây thiệt hại thì cán bộ có trách nhiệm báo cáo ngay với người đứng đầu cơ quan, tổ chức quản lý trực tiếp. Trong thời hạn 24 giờ, kể từ khi nhận được báo cáo của cán bộ, người đứng đầu cơ quan quản lý trực tiếp có trách nhiệm tổ chức họp tập thể lãnh đạo cơ quan, tổ chức để cho ý kiến về việc cho cán bộ thực hiện hoặc thực hiện thí điểm đề xuất. Cuộc họp phải được ghi nhận thành biên bản. Ngay sau khi kết thúc cuộc họp, người đứng đầu cơ quan, tổ chức quản lý trực tiếp thay mặt tập thể cơ quan, đơn vị

có văn bản trả lời về việc cho cán bộ thực hiện hoặc không thực hiện đề xuất. Trường hợp không đồng ý cho thực hiện đề xuất thì phải nêu rõ lý do.

Dự thảo Nghị định cũng quy định quá trình thực hiện đề xuất, theo yêu cầu, đề nghị của thủ trưởng cơ quan, tổ chức, cán bộ phải kịp thời báo cáo Thủ trưởng cơ quan, tổ chức về tình hình thực hiện, các thuận lợi, khó khăn trong quá trình thực hiện. Trường hợp cần thiết khi có chỉ đạo của cấp có thẩm quyền về việc tiếp tục hoặc dừng thực hiện hoặc thực hiện thí điểm đề xuất thì cán bộ phải thực hiện theo chỉ đạo của cấp có thẩm quyền. Trong trường hợp cán bộ không chấp hành chỉ đạo của cấp có thẩm quyền thì phải chịu mọi trách nhiệm do mình gây ra theo quy định của pháp luật. Việc xác định trách nhiệm của cán bộ, của cấp có thẩm quyền thực hiện theo quy định tại Điều 10 và Điều 11 Nghị định này.

- *Về khuyến khích cán bộ*: Cán bộ năng động, sáng tạo, dám nghĩ, dám làm, dám chịu trách nhiệm vì lợi ích chung, khi có đề xuất đổi mới, kế hoạch hoặc đề án được phê duyệt và triển khai thực hiện tạo sự chuyển biến, tích cực, mang lại giá trị, hiệu quả thiết thực trong việc thực hiện chức trách, nhiệm vụ được giao thì được khuyến khích bằng các hình thức như: Được tuyên dương, biểu dương trước tập thể cơ quan, đơn vị và được khen thưởng theo quy định của pháp luật về thi đua, khen thưởng. Trong đánh giá hoàn thành nhiệm vụ cuối năm, được xếp loại hoàn thành xuất sắc nhiệm vụ; được ưu tiên, tạo điều kiện trong đào tạo, bồi dưỡng và thực hiện chế độ, chính sách khác đối với cán bộ; được quy hoạch, bổ nhiệm vào vị trí cao hơn vị trí đang đảm nhiệm hoặc được bổ nhiệm, quy hoạch vượt cấp. Cơ quan quản lý trực tiếp của cán bộ có hình thức ghi nhận, áp dụng và nhân rộng, bảo vệ kết quả đổi mới, sáng tạo; tạo điều kiện, hỗ trợ về vật chất và tinh thần, các hình thức khuyến khích khác phù hợp với tổ chức, hoạt động, địa bàn của cơ quan, đơn vị nơi cán bộ công tác.

Điều 8 dự thảo Nghị định cũng quy định cán bộ có ý tưởng, phát minh, sáng chế, sáng tạo ngoài phạm vi chức trách, nhiệm vụ được giao được khuyến khích thực hiện và bảo vệ theo quy định của pháp luật về sở hữu trí tuệ, khoa học và công nghệ và pháp luật khác có liên quan.

- *Quy định về bảo vệ cán bộ*: Bảo vệ cán bộ có tư duy đổi mới, sáng tạo, dám nghĩ, dám làm, dám đột phá được quy định tại Điều 9 dự thảo Nghị định. Việc quy định này là sự đảm bảo về mặt pháp lý để cán bộ mạnh dạn đề xuất thực hiện các kế hoạch, đề án. Cán bộ năng động, sáng tạo, dám nghĩ, dám làm, dám chịu trách nhiệm vì lợi ích chung được áp dụng các biện pháp bảo vệ theo quy định của Đảng, pháp luật của Nhà nước. Trường hợp cán bộ bị cản trở, gây khó khăn trong quá trình thực hiện đề xuất đã được cấp có thẩm quyền quyết định cho thực hiện hoặc thực hiện thí điểm thì tùy theo tính chất, mức độ, người gây cản trở, gây khó khăn sẽ bị xử lý theo quy định của pháp luật. Trường hợp cán bộ thực hiện đề xuất đã được cấp có thẩm quyền quyết định cho thực hiện, thực hiện thí điểm nhưng không đạt hoặc chỉ đạt được một phần mục tiêu đề ra hoặc gặp rủi

ro, xảy ra thiệt hại thì được miễn xử lý trách nhiệm kỷ luật Đảng và xử lý trách nhiệm trước pháp luật khi thuộc một trong các trường hợp sau: Cán bộ thực hiện đề xuất trong tình thế cấp thiết, do sự kiện bất khả kháng hoặc trở ngại khách quan theo quy định của Bộ luật Dân sự; cán bộ bị cản trở, gây khó khăn trong quá trình thực hiện đề xuất; cán bộ thực hiện đề xuất báo cáo cấp có thẩm quyền về việc chấm dứt thực hiện đề xuất khi thấy có rủi ro, thiệt hại xảy ra hoặc có khả năng xảy ra thiệt hại; cán bộ thực hiện đề xuất phải chấp hành quyết định của cấp trên sau khi đã báo cáo, đề xuất cấp có thẩm quyền về việc chấm dứt thực hiện đề xuất nhưng cấp có thẩm quyền vẫn quyết định tiếp tục thực hiện đề xuất; cán bộ thực hiện đề xuất chấm dứt ngay việc thực hiện đề xuất khi có yêu cầu của cấp có thẩm quyền; được cơ quan có thẩm quyền xác nhận tình trạng mất năng lực hành vi dân sự khi thực hiện đề xuất đã được phê duyệt và cán bộ thực hiện đề xuất đã qua đời.

Bên cạnh đó, dự thảo Nghị định cũng quy định cơ quan, người có thẩm quyền quyết định cho phép thực hiện đề xuất đổi mới, sáng tạo phải kịp thời xem xét, đánh giá kết quả thực hiện, xác định các nguyên nhân khách quan, chủ quan và có kết luận đầy đủ, toàn diện trong trường hợp kết quả thực hiện đề xuất thuộc quy định nêu trên. Mặt khác, cán bộ nếu có hành vi lạm dụng đề xuất được phê duyệt để trục lợi, tham nhũng, tiêu cực, tùy theo tính chất, mức độ và hậu quả của vi phạm có thể bị xử lý kỷ luật hoặc bị truy cứu trách nhiệm hình sự; nếu gây thiệt hại thì phải bồi thường theo quy định của pháp luật. Người có hành vi cản trở, gây khó khăn cho cán bộ trong quá trình thực hiện đề xuất, tùy theo tính chất, mức độ và hậu quả của vi phạm có thể bị xử lý kỷ luật, xử phạt vi phạm hành chính hoặc bị truy cứu trách nhiệm hình sự; nếu gây thiệt hại thì phải bồi thường theo quy định của pháp luật. Cơ quan, tổ chức, cá nhân có thẩm quyền quyết định cho phép thực hiện hoặc thực hiện thí điểm đề xuất đổi mới, sáng tạo xem xét theo thẩm quyền hoặc đề xuất cơ quan có thẩm quyền xem xét theo quy định tại các khoản 1, 2, 3, 4 và khoản 5 Điều 9 dự thảo Nghị định.

- *Các quy định về trách nhiệm của cán bộ; của cơ quan, đơn vị, người đứng đầu quyết định cho phép thực hiện đề xuất đổi mới, sáng tạo; của cơ quan, tổ chức liên quan:* Bên cạnh việc quy định các cơ chế khuyến khích, bảo vệ cán bộ và cơ quan có thẩm quyền cho phép cán bộ thực hiện các đề xuất, dự thảo Nghị định còn quy định về trách nhiệm của cán bộ; trách nhiệm của cơ quan, người đứng đầu cơ quan quyết định cho phép thực hiện đề xuất đổi mới, sáng tạo; trách nhiệm của cơ quan, tổ chức liên quan tại các Điều 10, 11 và Điều 12 dự thảo Nghị định. Việc quy định này nhằm đảm bảo đề xuất, kế hoạch, đề án được thực hiện có hiệu quả cũng như tránh sự cản trở, tránh các rủi ro có thể xảy ra trong quá trình thực hiện.

c) Tổ chức thực hiện (Chương III dự thảo Nghị định)

- Về tổ chức thực hiện, dự thảo Nghị định quy định trách nhiệm của Bộ Nội vụ trong việc phổ biến pháp luật, tập huấn các quy định pháp luật về khuyến khích, bảo vệ cán bộ năng động, sáng tạo, dám nghĩ, dám làm, dám đột phá vì lợi ích chung; hướng dẫn, đôn đốc, kiểm tra các Bộ, cơ quan ngang Bộ, cơ quan thuộc Chính phủ, Ủy ban nhân dân các cấp trong việc thực hiện khuyến khích, bảo vệ cán bộ năng động, sáng tạo, dám nghĩ, dám làm, dám đột phá vì lợi ích chung; hằng năm báo cáo Thủ tướng Chính phủ về việc thực hiện khuyến khích, bảo vệ cán bộ năng động, sáng tạo, dám nghĩ, dám làm, dám đột phá vì lợi ích chung theo quy định tại Nghị định này; chủ trì sơ kết, tổng kết Nghị định quy định về khuyến khích, bảo vệ cán bộ năng động, sáng tạo, dám nghĩ, dám làm, dám đột phá vì lợi ích chung theo yêu cầu của Chính phủ.

Bên cạnh đó, dự thảo Nghị định quy định trách nhiệm của các Bộ, cơ quan ngang Bộ, cơ quan thuộc Chính phủ và Ủy ban nhân dân các cấp, căn cứ quy định tại Nghị định này, người đứng đầu cơ quan quản lý các cấp xây dựng cơ chế khuyến khích, bảo vệ cán bộ năng động, sáng tạo, dám nghĩ, dám làm, dám đột phá vì lợi ích chung phù hợp với chức năng, nhiệm vụ, tổ chức và hoạt động của cơ quan được giao quản lý; thực hiện phổ biến pháp luật, tập huấn các quy định pháp luật về khuyến khích, bảo vệ cán bộ năng động, sáng tạo, dám nghĩ, dám làm, dám đột phá vì lợi ích chung theo thẩm quyền quản lý; thực hiện hướng dẫn, đôn đốc, kiểm tra các cơ quan, đơn vị theo thẩm quyền quản lý được giao trong việc thực hiện khuyến khích, bảo vệ cán bộ năng động, sáng tạo, dám nghĩ, dám làm, dám đột phá vì lợi ích chung; hằng năm báo cáo Bộ Nội vụ việc thực hiện khuyến khích, bảo vệ cán bộ năng động, sáng tạo, dám nghĩ, dám làm, dám đột phá vì lợi ích chung trong phạm vi thẩm quyền quản lý theo hướng dẫn của Bộ Nội vụ; thực hiện sơ kết, tổng kết Nghị định này trong phạm vi quản lý theo yêu cầu của Chính phủ.

Đồng thời, dự thảo Nghị định cũng có quy định về cơ quan của Đảng Cộng sản Việt Nam, Mặt trận tổ quốc Việt Nam, các tổ chức thành viên của mặt trận và các tổ chức chính trị - xã hội trong phạm vi chức năng, nhiệm vụ, quyền hạn được giao quyết định việc áp dụng các quy định về khuyến khích, bảo vệ cán bộ năng động, sáng tạo, dám nghĩ, dám làm, dám đột phá vì lợi ích chung tại Nghị định này; phối hợp với các cơ quan liên quan có các hình thức, biện pháp khuyến khích, bảo vệ cán bộ. Đề nghị Tòa án nhân dân tối cao, Viện kiểm sát nhân dân tối cao phối hợp với cơ quan, tổ chức có thẩm quyền để có các hình thức, biện pháp phù hợp theo quy định của pháp luật để khuyến khích, bảo vệ cán bộ.

- Về hiệu lực thi hành và trách nhiệm thi hành: Dự thảo Nghị định quy định về thời điểm có hiệu lực và trách nhiệm thi hành Nghị định.

Về trách nhiệm thi hành Nghị định gồm có trách nhiệm của Bộ trưởng Bộ Nội vụ; Bộ trưởng, Thủ trưởng cơ quan ngang Bộ, Thủ trưởng cơ quan thuộc Chính phủ, Chủ tịch Ủy ban nhân dân các cấp và các cơ quan, tổ chức, cá nhân có liên quan trong việc thi hành Nghị định.

V. NHỮNG VẤN ĐỀ XIN Ý KIẾN (NẾU CÓ)

Trên đây là Tờ trình Chính phủ về dự thảo Nghị định quy định về khuyến khích, bảo vệ cán bộ năng động, sáng tạo, dám nghĩ, dám làm, dám đột phá vì lợi ích chung, Bộ Nội vụ trân trọng báo cáo Chính phủ xem xét, quyết định./.

(Xin gửi kèm theo: (1) Dự thảo Nghị định; (2) Bản tổng hợp tiếp thu và giải trình ý kiến góp ý của Bộ, ngành và các cơ quan, đơn vị, cá nhân; (3) Bản sao ý kiến góp ý của các Bộ, ngành; (4) Báo cáo thẩm định của Bộ Tư pháp; (5) Báo cáo tiếp thu, giải trình ý kiến thẩm định của Bộ Tư pháp).

Nơi nhận:

- Như trên;
- Thủ tướng Chính phủ (để b/c);
- Phó TgTTTCP Trần Lưu Quang (để b/c);
- Văn phòng Chính phủ (để p/h);
- Bộ Tư pháp (để p/h);
- Thứ trưởng Nguyễn Duy Thăng (để biết);
- Lưu: VT, CCVC (05b).

BỘ TRƯỞNG

Phạm Thị Thanh Trà